

Žalm 131

**Nemám, Hospodine, domýšlivé srdce,
ani povýšený pohled.**

**Neženu se za velkými věcmi,
za divy, které nevystihnu,** (nebo: za tím, co mi nepřísluší.)
nýbrž chovám se klidně a tiše.

**Jako odstavené dítě u své matky,
jako odstavené dítě je ve mně má duše.**

**Čekej Izraeli, na Hospodina
nyní i na věky.**

Ekumenický

*1 Poutní píseň, Davidova.
Nemám, Hospodine,
domýšlivé srdce ani
povýšený pohled. Neženu se
za velkými věcmi, za divy,
jež nevystihnu,
2 nýbrž chovám se klidně a
tiše. Jako odstavené dítě u
své matky, jako odstavené
dítě je ve mně má duše.
3 Čekej, Izraeli, na
Hospodina nyní i navěky.*

B21

*1 Davidova poutní píseň.
Nemám, Hospodine, srdce
naduté, povýšeným zrakem
nerozhlížím se. Do ničeho
přehnaného se nepouštím, do
ničeho, co je nad mé možnosti.
2 Což nejsem spokojený a
poklidný, jako když matka své
dítě nakojí? Právě nakoženému
se podobá ve mně duše má.
3 V Hospodina, Izraeli, skládej
naději jak nyní, tak i navěky!*

Kralický

*1 Píseň stupňů, Davidova.
Hospodine, nepozdvihlotě se srdce
mé, ani se povýšily oči mé, aniž
jsem se vydal v věci veliké, aneb
vyšší nad to, než mi náleží.
2 Zdali jsem nepoložil a
neupokojil duše své, jako [dítě]
ostavené od matky své?
Ostavenému podobná [byla] ve
mně duše má.
3 Doufej, ó Izraeli, v Hospodina,
od tohoto času až na věky.*

12. poutní píseň je vyznáním vroucí, opravdové pokory a oddané důvěry Hospodinu. Je to vyznání jednotlivce i vyznání Božího lidu. - Čekej Izraeli, na Hospodina nyní i na věky./

Žalmista předkládá čtyři znaky pokory:

- 1. Nemám domýšlivé srdce**
- 2. Nemám povýšený pohled**
- 3. Neženu se za velkými věcmi**
- 4. Neženu se za tím, co mi nepřísluší (za divy jež nevystihnu)**

Učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorný srdcem - říká Pán Ježíš (Mat.11,29)

Bůh se pyšným protiví, ale pokorným dává milost. (Jakub 4,6, Přísloví 3,34)

a Petr přidává: Pokořte se tedy pod mocnou ruku Boží, aby vás povýšil v ustanovený čas. (1.P 5,5-6)

Pozdvihuje pokorné Hospodin (Žalm 147,6)

Ozdobuje pokorné spasením (Žalm 149,4)

Při pokorných je moudrost (Přísloví 11,2)

Pokorou vnitřně se ozdobte (1.Petrova 5,5)

Sloužil jsem Pánu s velkou pokorou...vyznává Pavel (Skutkové 20,19)

Pýcha je v Božím slově pokládána ze velký hřích. Ať již ve vztahu k lidem, či dokonce k Bohu. Pýchou si totiž člověk přisvojuje slávu a čest, která mu nenáleží.

Klasický biblický příklady jsou

- Herodes: nevzdal čest Bohu - přisvojil si poctu, která patřila jen Bohu. (Skutkové 12, 20-23)
- Nebúkadnesar, který si o sobě myslel, že je roven Bohu. Bůh ho skrze sen varoval, ale on přesto nezměnil svůj postoj. (Daniel 4,26-31)
- David: sečení lidu. Pýcha, vybudoval jsem velikou říši, mám vojsko, něco jsem dokázal. (Samuelova 24,1-10)

Ať jsme cokoliv dokázali, ať si nás i Pán Bůh jakkoliv použil, je to jen Boží milost. Nemáme čím se chlubit. Nemáme být na co pyšní. Kdyby nebylo Pána Ježíše, kde bychom byli a jak by vypadal náš život?

Krásně to vystihuje ap. Pavel: „*Mám-li se chlubit, pochlubím se svou slabostí...*“ (2.Kor. 11,30 + 2.Kor.12,8-10) *A tak se budu raději chlubit svými slabostmi, aby na mně spočinula moc Kristova. Vždyť právě když jsem sláb, jsem silný... PJ mu řekl: stačí, když máš mou milost, vždyť v slabosti se projeví má síla.*“

A (Fil.3,3): „*chlubíme se Kristem Ježíšem...*“ a 1.Kor. 1,31: „*kdo se chlubí, ať se chlubí v Pánu!*“

- V praxi to Pavel ukázal například v Lystře, kde po uzdravení muže chromého od narození jsou lidé tak překvapeni, že začali volat: „*To k nám sestoupili bohové v lidské podobě*“ A Pavlovi začali říkat: Hermes, a Barnabášovi: Zeus. Pavel reaguje okamžitě a jasně: „*Co to děláte.? Vždyť i my jsme smrtelní lidé jako vy*“ (Skutkové 14, 11-15)

Můžeme mnoho dokázat, může si nás i Pán Bůh k mnohým velkým věcem použít, ale zůstaňme pokorní. Protože jen pokorným Bůh dává milost.

- Příklad PJ je dostačující. Nikdy se necpal dopředu, nikdy nemanifestoval svou moc naprázdno, k své slávě, ale vším co dělal vždy oslavoval Otce.
- Ale i pohanské město Ninive je příkladem, že Bůh pokorným dává milost. Rozhodl se je potrestat pro jejich hříchy, činili pokání a Bůh bere své slovo zpět. Dává milost. Odpouští, pro jejich pokoření se.

Pamatujme na to vždy, když se stane, že se pýcha nějakým způsobem propašuje do našeho srdce. Pokoříme-li se, Bůh nám dá milost.

1. Nemám domýšlivé (naduté) srdce Kral. *nepozdvihlo se srdce mé*

domýšlivost, či pozdvižení srdce je především otázka vztahu k Bohu. Nebúkadnezorovo srdce se pozdvihlo. Herodes, i David - vidíme jedno: sebespokojenost, vědomí své ceny, důležitosti. Svět jim stojí u nohou. Mají v rukou moc...

Jenže moc je v rukou Božích. Bez jeho povelu nepadne ani vlas z naší hlavy. Zatímco my sami co dokážeme? Nejsme schopni způsobit, abychom vyrostli o 10 cm, natož aby se podle nás odvíjel běh světa.

Bible říká: *Královo srdce je v Hospodinových rukou jako vodní toky (kral.potůčky vod); nakloní je, kam se mu zlíbí.*“ (Přísloví 21,1) Vše je v rukou Božích. A děje-li se někde něco krásného a dobrého, což zatím není ruka Boží? Čím se můžeme chlubit?

Naopak, když Bůh nechá člověka jednat - podle jeho pýchy, vidíme a zakoušíme jak to vypadá. Ponechal-li Bůh jednat lidi, přišly války, utrpení, zabíjení, bída, utiskování...

Např. Král Uzijáš: *Činil to, co je správné v Hospodinových očích...* (2.Paral.26,4)

Hospodin mu pomáhal, zvítězil nad okolními národy a podrobil si je takže mu přinášeli dary, vystavěl města, zásobil lid vodou (vyhloubil řadu studní), vybudoval armádu, byl vynálezce různých složitých vrhacích strojů... A Bible říká: *Jakmile se jeho moc upevnila, jeho srdce zpychlo, až se úplně zkazil a zpronevěřil Hospodinu svému Bohu.*“ (2.Král.26,16)

Jak dopadl, když jeho srdce zpychlo? - šel pálit kadidlo do chrámu, což směli dělat jen kněží. Když ho kněz Azariáš (+ 80 dalších kněží) napomenul, že toto nesmí, rozběsnil se, a jistě by byl nechal všechny kdo mu oponovali zabít Ale když se obrátil k těmto kněžům, na čele mu vyrazilo malomocenství. Je napsáno, že Hospodin ho ranil! Pro jeho pýchu! Zůstal malomocný až do konce života. Sám, vyhnán od lidí...

Nedivíme se Davidovi, že volá k Bohu: *Bože zkoumej mne, ty znáš mé srdce, zkoušej mne, ty znáš můj neklid, hled' zda nejdu cestou trýzně, a po cestě věčnosti mne ved'.* (Žalm 139, 23)

Žalm 51,12: *stvoř mi, Bože, čisté srdce...* modlí se David, protože ví, kam pýcha a převrácenost srdce může člověka dohnat. Měl vlastní, bolestivou zkušenost. Byla to pýcha, která ho dovedla ke smilstvu a k vraždě. Myslěl si, že se to vše skryje. Ale Před Bohem nejde nic skrýt. Zkoumejme své srdce, nedovolme aby ani v maličkostech v něm vyklíčila pýcha.

Pozor na pozdvižené (domýšlivé, naduté) srdce !

2. Nemám povýšený pohled

kral. *nepovýšily se oči mé*

B21. *povýšeným zrakem se nerozhlížím*

Povýšeným pohledem se člověk většinou nepovyšuje proti Bohu, ale proti lidem. Proti bližním.

- „Bože, dávám ti desátky, postím se...“ - modlitba farizea zůstala bez odpovědi! I naše modlitby zůstanou bez odpovědi, je-li v našem srdci pýcha.
- Žena přistižená při cizoložství.. farizeové povyšují svůj pohled. To bych já nikdy neudělal. Zaslouží si odsouzení a trest.
- Milosrdný samaritán a kněz s levitou. Ti dva měli povýšený pohled, pohrdli tím, co ležel u cesty, sami byli lepší... Zatímco milosrdný Samařan se k němu sklonil. Stejně jako PJ se sklání k nám. On neměl povýšený pohled, ale ztotožnil se s námi a tím nás zachránil.

Je to vždy smutné, setkáme-li se s člověkem, který má povýšený pohled. Ale je to tragické, vidíme-li to, u křesťana.

Jak se takový pohled projevuje:

- pohrdáním! PJ říká: nepohrdejte ani těmi nejmenšími. Naopak, co jste učinili jim, je to jako byste učinili mne. A ten, kdo takto jedná, má odměnu v nebi.
- Soudem! Kdo jsi abys soudil cizího služebníka? Říká Pavel Řím. 14,4... Souzení je hřích povýšeného pohledu, Hřích povýšených očí. Byl to hřích Goliáše, který na to doplatil životem.

3. Neženu se za velkými věcmi

kral. *aniž jsem se vydal v věci veliké,*

B21. *Do ničeho přehnaného se nepouštím*

nedrat se bezohledně vpřed, nevyhledávat pro sebe obdiv, nehledat přední místo, bohatství, ale spokojit se s tím, co dává Bůh.

Jeremiáš 45,5: „A ty bys chtěl **pro sebe** usilovat o veliké věci? Neusiluj.“ důraz na slovo: pro sebe..

Pán Bůh nás chce použít k velkým věcem. Tou největší věcí je zázrak nového narození, zázrak spasení. K tomu nás chce Bůh použít. Ale pozor abychom se nehnali za velkými věcmi, kterými bychom chtěli vyvýšit sebe. Kterými bychom chtěli upozornit na sebe, možná i za cenu toho, že ublížíme těm, kteří jsou kolem nás, Většinou tehdy, kdy nám jde o sebe, působíme kolem sebe zkázu.

My máme hledat Boží spravedlnost, Boží království, Boží vůli, máme toužit po tom, abychom naplňovali Boží plány, a ne vystrčit na obdiv sebe.

Chápu toto slovo jako vyznání člověka, který se nežene za senzacemi, ale je věrný, oddaný a poddaný Bohu.,

Vzpomeňte na to Šimona v Samaří (Skutky, 8, 18-22): *Dejte i mně tu moc!* - vidí divy a zázraky z rukou Petra a Jana a chce jimi disponovat také. Chce. Touha, žádost a ta vede ke smrti. Petr a Jan jednají z čistých motivů, on jedná v touze aby vynikl. Aby měl moc ovládat. Ne proto, aby pomohl druhým, či aby Boží království rostlo.

Jaké jsou pohnutky mého srdce, když toužím, aby se děly velké věci Boží?

Opravdový Boží služebník je pokorný. Touží po velkých věcech, ale zároveň si uvědomuje svou neschopnost a slabost. Například Mojžíš, David, ale i Pavel:: „*Vždyť já jsem nejmenší z apoštolů a nejsem ani hoden jména apoštol, protože jsem pronásledoval církev Boží. Milostí Boží jsem to, co jsem, a milost, kterou mi prokázal, nebyla nadarmo, více než oni všichni jsem se napracoval - nikoli já, nýbrž milost Boží, která byla se mnou.*“ 1.Kor.15,9

To co charakterizuje velké duchovní osobnosti je vědomí závislosti na Hospodinu. Uvědomují si a vyznávají: nese mne Boží milost. Pavel si tuto pravdu uvědomil, když mu Pán Ježíš připomenul: *"Stačí, když máš mou milost; vždyť v slabosti se projeví má síla."* A tak se budu raději chlubit slabostmi, aby na mně spočinula moc Kristova. 2K 12,9

Přijímám obdarování i úkol, který mi Bůh svěřil? Zním Boží plány?

Např. Ananiáš v Damašku (Skutky 9,10-19) - mnoho o něm nevíme, ale to podstatné: na zavolání Pána Ježíše šel, modlil se za Pavla, vložil na něho ruce. Ten prohlédl a z úst tohoto skromného a možná i bázlivého učedníka slyší povolání ke službě a naplnění Duchem svatým.

Byl to malý úkol stát na počátku duchovního života tohoto velkého Božího svědka? Vkládat na něj ruce, aby přijal Ducha svatého?

Mnohdy toužíme po velkých věcech, zatímco Bůh chceme, abychom se osvědčili v malém. Buďme věrni a Pán nám svěří víc. Cesta k velkým věcem je věrnost v malém. Hnat se za velkými věcmi může znamenat zůstat stranou Božího díla. Protože Bůh nemůže použít nikoho, kdo by měl v srdci pýchu. Byť by ji pokládal za „svatou“ ...

4. **Neženu se za tím, co mi nepřísluší,** (za divy jež nevystihnu)

kr: *nevyhledávám vyšší, než mi náleží,* B21. *nepouštím se do ničeho, co je nad mé možnosti*

Je to něco obdobného, možná ještě více vyhoceného.

V Božím království je určitý řád. Stejně tomu bylo ve starozákonním Izraeli. Jestliže např. král Saul obětoval, přičemž obětovat směl pouze kněz, či v tomto případě prorok Samuel, Bůh od něho odstoupil. Právě pro tento příklad bychom mohli požit toto slovo. Saul vyhledával věci, které mu nenáležely.

Podobné varování slyší i Job, když zápasí s Bohem, když se s ním dohaduje o svou spravedlnost:

Jb 38,1-4 Na to odpověděl Jóbovi ze smrště Hospodin slovy: "Kdo to zatemňuje úradek Boží neuváženými slovy? Nuže, opásej si bedra jako muž, budu se tě ptát a poučíš mě. Kde jsi byl, když jsem zakládal zemi? Pověz, víš-li něco rozumného o tom.

Jb 40,1-2 Hospodin dále řekl Jóbovi toto: "Smí se člověk přít se Všemocným? Smí ho kárat? Ten, kdo Boha obvinil, ať odpovídá."

Jb 40,6-9 Na to odpověděl Jóbovi ze smrště Hospodin slovy: "Nuže, opásej si bedra jako muž, budu se tě ptát a poučíš mě. Chceš vskutku rušit můj soud, prohlásit mě za svévolníka a sám zůstat spravedlivý? Zdalipak máš paži jako Bůh a jako on hřímáš svým hlasem?"

a Jobova odpověď: Job 42, 2-3

Jb 42,1-3 Jób na to Hospodinu odpověděl: "Uznávám, že všechno můžeš a že žádný záměr tobě není neproveditelný. Kdo smí nerozvázně zatemňovat úradek Boží? Ano, hlásal jsem, čemu jsem nerozuměl. Jsou to věci pro mě příliš divuplné, které neznám.

Lidská pýcha může jít až tak daleko, že začne Bohu radit, co by měl, či neměl dělat. Člověk, který nevidí ani na krok kupředu chce radit tomu, který má vše ve svých rukou. Toto je jedna oblast, kterou má žalmista na mysli.

Zdá se nám to vzdálené? Tak např. - příchod Pána Ježíše - kolikrát církev vypočítávala, kalkulovala, přesto, že písmo jasně říká že o tom dni a hodině nikdo neví, ani Syn Člověka, jen Bůh... - člověk, církev, která si myslí, že vystihne Boží divy...

Věci poslední - kolik je výkladů, kolik konstrukcí církve na to jak to bude a co se stane, místo abychom očekávali, jak Bůh ve své velikosti a moudrosti vše bude řídit. Je to tak, že někdy chceme předbíhat Boha.

Například všem z nás jde o spasení vašich nejbližších. Našich dětí, či vašich rodičů. Jak často bychom chtěli Pánu Bohu radit, jak to má udělat. Ano, máme se modlit, máme svědčit, máme být ochotní nechat se použít, ale nakonec si musíme přiznat to, že jsme v koncích. Není to v naší moci, ale můžeme důvěřovat v Boží milost. Můžeme očekávat na Boží pomoc.

Musíme se naučit očekávat na Hospodina. A to je závěr tohoto žalmu. To je řešení. Pokorné srdce je to, které očekává.

Jako David, který měl zaslíbení, že bude králem, ale nebere situace do svých rukou, i když se mu nabízejí, ale očekává na Hospodina. Nechce předbíhat, nechce Boha přinucovat, nechce využívat situace ve svůj prospěch. Čeká, a Bůh se k jeho postoji přiznává.

Jak čekat?

Žalm 131,2 nýbrž chovám se klidně a tiše. Jako odstavené dítě u své matky, jako odstavené dítě je ve mně má duše.

B21: Což nejsem spokojený a poklidný, jako když matka své dítě nakojí? Právě nakoženému se podobá ve mně duše má.

Kral: Zdali jsem nepoložil a neupokojil duše své, jako [dítě] ostavené od matky své? Ostavenému podobná [byla] ve mně duše má

Uprostřed bouří, zkoušek, nebezpečí, ale i v době klidné, kdy bych chtěl, aby se to hnulo...

- uklidnil jsem se - jak dítě v náručí matky
- utišil jsem se (já i má duše)
- má duše je v pokoji a v bezpečí

Žalm 131,3 Čekej, Izraeli, na Hospodina nyní i navěky.

B21: V Hospodina, Izraeli, skládej naději jak nyní, tak i navěky!

Kral: Doufej, ó Izraeli, v Hospodina, od tohoto času až na věky.

Čekej Izraeli na Hospodina nyní i na věky...

nebo také: Izraeli, očekávej Hospodina nyní i navěky.

Jak vypadá toto čekání, či očekávání? (Očekávání je lepší výraz)

Čekej - očekávej **a k t i v n ě!**

- jako Izrael před vyjitím z Egypta

- jako učedníci před Letnicemi